

10 najważniejszych zmian w podatkach lat 2015-2019

Ranking najważniejszych z punktu widzenia
podatnika zmian w przepisach podatkowych
w ostatniej kadencji parlamentu

25 listopada 2019

Wstęp

Cztery lata podatkowej rewolucji

12 listopada 2019 r. formalnie zakończyła się VII kadencja parlamentu oraz powołanego przez nią rządu. Były to cztery lata silnej zmienności przepisów prawnych, przepisów podatkowych. Łącznie w tym czasie przyjęto około 3 tys. stron maszynopisu przepisów podatkowych (ustaw podatkowych oraz rozporządzeń Ministra Finansów regulujących kwestie podatkowe). Oznacza to, że średnio każdego dnia przyjmowano po trzy strony nowych regulacji, z którymi podatnicy powinni się zapoznać i się do nich dostosować. Dlatego postanowiliśmy podsumować te zmiany. Eksperci podatkowi Grant Thornton wybrali 10 najważniejszych – ich zdaniem – zmian podatkowych ostatnich dwóch lat i ocenili każdą z nich w pięciu kategoriach.

Oceniali (w skali od 0 do 5):

- jak istotna jest dana zmiana przepisów (jak mocno ingeruje w dany obszar prawa i w działalność firmy),
- jak jest powszechna (jak dużej grupy podatników dotyka),
- czy wiąże się z jakimiś utrudnieniami organizacyjnymi dla podatnika,
- czy przynosi jakieś ułatwienia organizacyjne dla podatnika,
- jaki jest wpływ danej zmiany na budżet państwa.

Na tej podstawie przypisaliśmy każdej ze zmian ocenę całościową, będącą średnią arytmetyczną ze wszystkich ocen dla pięciu kategorii i powstał w ten sposób subiektywny ranking najistotniejszych reform podatkowych Grant Thornton. Na dalszych stronach opisujemy każdą ze zmian, opatrując je komentarzem naszych

ekspertów, a także opiniami, z jakimi dzielili się z nami nasi klienci – właściciele, menedżerowie i księgowi działających w Polsce firm. Cytując te wypowiedzi chcemy pokazać, jak dana zmiana w podatkach jest oceniana z punktu widzenia jej najważniejszych odbiorców, a więc podatników.

Życzymy przyjemnej lektury.

Jakie zmiany braliśmy pod uwagę

Eksperci Grant Thornton wybierali 10 najważniejszych reform podatkowych ostatnich czterech lat. Opierali się na wyselekcjonowanych wcześniej 35 najistotniejszych, ich zdaniem, zmianach

1	15% / 9% CIT dla małych firm	19	Pakiet paliwowy
2	2 źródła przychodów – zyski kapitałowe i pozostałe	20	Podatek bankowy
3	Biała lista	21	Podatek od przychodów z nieruchomości komercyjnych
4	Danina solidarnościowa	22	Polska Strefa Inwestycji / rezygnacja z SSE
5	Dodatkowe zobowiązania wynikające z Ordynacji Podatkowej	23	Powołanie KAS
6	Exit tax	24	Quick fixes w VAT
7	Hipotetyczne odsetki w kosztach uzyskania przychodów	25	Raportowanie schematów podatkowych MDR
8	Indywidualny rachunek bankowy	26	Sankcje VAT i kary za puste faktury
9	IP Box	27	Ulga na złe długi w CIT i PIT
10	Kasy fiskalne online	28	Uproszczenia w zakresie rozliczania strat podatkowych
11	Klauzula unikania opodatkowania	29	Wiążąca Informacja Stawkowa
12	Limit kosztów finansowania dłużnego	30	Wprowadzenie raportowania JPK / JPK_VDEK
13	Limit kosztów usług niematerialnych dla podmiotów powiązanych	31	Wykreślenie z rejestru VAT
14	NIP na paragonach	32	Zmiany w dokumentacji cen transferowych
15	Nowa matryca stawek VAT	33	Zmiany w PIT (17% wyższe koszty, PIT zero, Twój e-PIT)
16	Obowiązkowy Split Payment	34	Zmiany w zakresie WHT
17	Ograniczenia w zaliczaniu do KUP kosztów samochodów	35	Zwiększenie limitów w zakresie ulgi B+R
18	Opodatkowanie VAT bonów		

10. Biała lista

Od 1 września 2019 r. funkcjonuje wykaz informacji o podatnikach VAT. Umożliwia on sprawdzenie, czy kontrahent jest czynnym podatnikiem VAT, czy też takim, któremu odmówiono rejestracji, wykreślono go z rejestru lub przywrócono jako podatnika VAT. Wykaz zawiera również listę rachunków bankowych zgłoszonych fiskusowi, jako rachunki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, potocznie zwany „białą listą”. Podatnicy, którzy

dokonają zapłaty faktury na kwotę przekraczającą 15. 000 PLN dla kontrahenta na rachunek bankowy nieujawniony w wykazie, poniosą konsekwencje. Sankcje, które zaczną obowiązywać od stycznia 2020 r., polegają na odmowie prawa do zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodu i objęcie podatnika solidarną odpowiedzialnością w zakresie VAT.

Okiem Grant Thornton:

Wprowadzenie jednego wykazu podatników, umożliwiającego weryfikację statusu kontrahenta (w dodatku 5 lat wstecz) jest dużym ułatwieniem w procesie dochowywania należytej staranności dla celów VAT. Sankcje związane z brakiem płatności na rachunek z białej listy są jednak dotkliwe. Przepisy nakładają na podatników dodatkowe obowiązki, np. małych podatników zmuszają do zamiany ROR na rachunek rozliczeniowy, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Niedopracowane przepisy powodują, że na miesiąc przed wejściem w życie sankcji ciągle jest wiele niewiadomych.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ◻	2,1
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ★	4
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ◻	3,2
Ułatwienie dla podatnika	★ ★	1,8
Wpływ na budżet państwa	★ ★	2
OGÓLNA OCENA	★ ★ ◻	2,62

“ Z rozmów z Klientami...

Męczy mnie obarczanie odpowiedzialnością za cudze rozliczenia podatkowe, a do tego zmierza ta cała „biała lista”. Od kontroli cudzych podatków są urzędy.

”

9. Powołanie KAS

Z początkiem marca 2017 r. doszło do znaczącej zmiany struktury organizacyjnej administracji skarbowej, celnej oraz kontroli skarbowej. Nowo utworzona Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) przyniosła ze sobą konsolidację, która w założeniu skutkować ma większą płynnością w obsłudze podatników oraz zmniejszoną liczbą kontroli. Scalono administrację celną i administrację kontroli skarbowej, w skutek czego powstały urzędy celno-

skarbowe oraz ich delegatury. Ponadto, urzędy skarbowe oraz izby administracji skarbowej otrzymały dodatkowe kompetencje, np. w zakresie podatku akcyzowego oraz ceł. Reforma KAS przyznała również Dyrektorowi KIS wyłączną kompetencję do wydawania interpretacji indywidualnych, co ma przełożyć się na ujednoczenie linii interpretacyjnej i przyspieszenie procesu ich wydawania.

Okiem Grant Thornton:

Minęły już ponad 2 lata od wprowadzenia reformy. Niestety, po tym czasie nie można uznać, aby dzięki niej doszło – jak zakładano – do ujednoczenia linii interpretacyjnej bądź przyspieszenia procesu ich wydawania. Z naszych obserwacji wynika, że w wydawanych interpretacjach indywidualnych wciąż często pojawiają się sprzeczności i ten sam stan faktyczny może być rozpatrzony różnie w zależności od osoby, która jest odpowiedzialna za daną sprawę. Nierzadko dochodzi też do sytuacji, w których organy podatkowe zwlekają do ostatniego dnia z wydaniem interpretacji indywidualnej, a co ważniejsze, zdarzają się również przypadki, w których organ tuż przed upływem terminu wysyła wezwanie do uzupełnienia z nieuzasadnionymi pytaniami, tylko w celu przedłużenia terminu.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★	3,8
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ★ ★	4,5
Uciążliwość dla podatnika	★ ★	2
Ułatwienie dla podatnika	★ ★	2
Wpływ na budżet państwa	★	1
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★	2,66

8. Pakiet ulg na rozwój (PSI, B+R, IP Box)

We wrześniu 2018 r. wszedł w życie nowy system wspierania inwestycji Polska Strefa Inwestycji (PSI), który zastąpił Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE), istniejące od 1994 r. W ramach PSI można uzyskać wsparcie niezależnie od miejsca inwestycji, a nie – jak dotychczas – wyłącznie w przypadku jej usytuowania w granicach SSE. Warunkiem „wejścia” do PSI jest uzyskanie decyzji o wsparciu, na podstawie której wydatki na inwestycję podlegają

zwolnieniu z podatku. W maju 2019 r. obniżono limit dochodów, które mogą być objęte zwolnieniem, co jest szczególnie niekorzystne dla przedsiębiorców zwiększających zdolność produkcyjną. Ponadto, 1 stycznia 2018 r. za sprawą zmian w przepisach tzw. ulga B+R stała się bardziej atrakcyjna, a od początku 2019 r. została wprowadzona ulga podatkowa IP Box nakładająca na koszty z praw własności intelektualnej preferencyjną stawkę 5% (CIT i PIT).

Okiem Grant Thornton:

Choć z założenia ulgi podatkowe na inwestycje rozwojowe (Polska Strefa Inwestycji, B+R i IP Box) miały stanowić swoistą zachętę do inwestowania na terenie Polski, przekładając się tym samym na wzrost gospodarczy, w rzeczywistości lista wątpliwości związanych z nowymi regulacjami jest długa. Mimo że potencjał tych preferencji jest duży, to nieprecyzyjnie skonstruowane przepisy rodzące wątpliwości interpretacyjne, nie pozwalają na jego pełne wykorzystanie.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★	3,6
Powszechność zmiany	★ ★ ★	3,1
Uciążliwość dla podatnika	★ ★	2
Ułatwienie dla podatnika	★ ★ ★ ★	4,1
Wpływ na budżet państwa	★	1
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★	2,76

Z rozmów z Klientami...

Ze względu na niekorzystne stanowisko Krajowej Informacji Skarbowej jesteśmy zmuszeni na chwilę obecną zrezygnować z realizacji nowej inwestycji

7. Zmiany w zakresie WHT

Aby nie pobierać podatku u źródła lub pobierać go z zastosowaniem niższej stawki zgodnie z zasadami należytej staranności, od 1 stycznia 2019 r. polski podmiot wypłacający należności jednostce zagranicznej musi weryfikować uprawnienia odbiorcy do zwolnienia z podatku lub zastosowania niższej stawki, gromadząc informacje i dokumenty potwierdzające w szczególności rezydencję podatkową i charakter rzeczywistego odbiorcy należności.

Od 1 stycznia 2020 r. w przypadku płatności na rzecz tego samego podatnika zagranicznego przekraczających 2 mln zł rocznie, aby nie pobrać podatku z zastosowaniem maksymalnej stawki, co do zasady konieczne będzie posiadanie tzw. opinii o stosowaniu zwolnienia lub złożenie specjalnego oświadczenia.

Okiem Grant Thornton:

Nałożenie na płatników obowiązku „dochowania należytej staranności” przy wypłacie należności zagranicznych miało skłonić polskie firmy do krytycznej oceny, czy na pewno ich kontrahenci mają prawo do preferencji w podatku u źródła, czy może go nadużywają. Ta intencja nie powinna budzić wielkich kontrowersji. Jednak w tym celu nałożono na polskich przedsiębiorców nieproporcjonalne obowiązki, bez udzielenia jasnych wskazówek, jakie konkretne czynności należy dokonać aby uznać, że wymóg został spełniony. Do tej pory został wydany jedynie projekt objaśnień podatkowych. Jest to więc kolejna zmiana, której wprowadzeniu nie towarzyszyła konieczna refleksja nad wpływem na biznes. Przedsiębiorcy, coraz częściej w obawie przed zakwestionowaniem rozliczeń WHT - pobierają podatek, nawet jeśli odbiorca ma prawo do zwolnienia. W praktyce skutkuje to obciążeniem ich kosztem WHT lub uwikłaniem w długi i kosztowny proces wnioskowania o jego zwrot.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★	3
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ★ ↘	4,2
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ★	3,8
Ułatwienie dla podatnika		0
Wpływ na budżet państwa	★ ★ ★ ↘	3,2
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★	2,84

Z rozmów z Klientami...

I znowu zamiast skupić się na interesie musimy kombinować jak wypełnić nowe, nie wiadomo jakie obowiązki. Ktoś kto wprowadza takie przepisy na pewno nigdy nie prowadził firmy.”

6. Zmiany w dokumentacji cen transferowych

Od początku 2017 r. podatnicy dokonujący istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi są zobowiązani do raportowania niektórych informacji dotyczących cen transferowych. W styczniu 2019 r. weszła w życie nowelizacja przepisów, która wprowadziła wiele istotnych zmian, w tym podniesienie progów dokumentacyjnych dla dokumentacji lokalnej do 10 mln zł netto dla transakcji towarowych i finansowych oraz 2 mln zł netto dla

transakcji usługowych i pozostałych, czy też uproszczenie zasad rozliczeń cen transferowych tzw. „safe harbours”. Nowe przepisy jednak nałożyły również na pewną grupę podatników obowiązek złożenia zaawansowanej informacji TP-R, który zastąpił dotychczasową formę raportowania o cenach transferowych tj. formularz CIT/TP lub PIT-TP.

Okiem Grant Thornton:

Niewątpliwie nowe regulacje dotyczące cen transferowych faktycznie niosą za sobą pewne uproszczenia, m.in. w zakresie dokumentowania transakcji z jednostkami powiązаныmi czy ustalania warunków transakcyjnych w ramach operacji wewnątrzgrupowych. Jednak pogłębiona analiza zmian w przepisach nie daje już tak jednoznacznej pozytywnej oceny, trudno jest zatem uznać, że niosą one ze sobą jedynie ułatwienia i korzyści dla podatników.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★	4
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ↘	3,5
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ↘	3,1
Ułatwienie dla podatnika	★ ★ ★	3
Wpływ na budżet państwa	★	1
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★	2,92

5. Pakiet zmian w PIT

Rok 2019 przyniósł wiele zmian w PIT. Po pierwsze, najniższa stawka spadła z 18 do 17%. Po drugie, podwyższone zostały limity ryczałtowych kosztów uzyskania przychodów. Kwota ta od 2007 r. nie była zmieniana i wynosiła zaledwie 111 zł 25 gr miesięcznie. Jeszcze ważniejszą zmianą było jednak zwolnienie od 1 sierpnia z PIT dochodów osób do 26. roku życia. Czwarta ważna zmiana to wprowadzenie portalu Twój e-PIT, umożliwiający szybkie

i łatwe złożenie zeznania. Dzięki niemu część podatników nie musi wykonywać żadnej czynności po zakończeniu roku, ich zeznania podatkowe są rozliczane automatycznie. Mimo początkowych niepowodzeń związanych z logowaniem do portalu, na które MF szybko zareagowało, Twój e-PIT to krok milowy we wdrażaniu udogodnień dla podatników.

Okiem Grant Thornton:

Wprowadzone w ostatnim roku zmiany w PIT to prawdziwa rewolucja. Od wielu lat nie było tak obszernych zmian w tym podatku. Działy kadrowe mogły mieć zastrzeżenia odnośnie sposobu implementowania zmian, ponieważ wymagały one pilnych modyfikacji w programach służących do naliczenia wynagrodzeń, jednak wszystkie zmiany są niewątpliwie korzystne dla podatników PIT. Jako najważniejszą uważamy wprowadzenie portalu Twój e-PIT, ponieważ dotyczy największej liczby podatników. Otwartym pytaniem pozostaje, czyimi podatkami fiskus załata dziurę po obniżce wpływów do budżetu spowodowanych obniżkami w PIT. W przyrodzie nic nie ginie, u fiskusa również.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★	4
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ★ ☆	4,5
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ☆	1,3
Ułatwienie dla podatnika	★ ★ ★ ★ ★	5
Wpływ na budżet państwa		0
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★	2,96

Z rozmów z Klientami...

Wprowadzenie zmian w sposobie naliczania wynagrodzeń w trakcie roku na pewno nie ułatwia nam pracy. Programiści nie zawsze są na zawołanie, żeby wprowadzić zmiany w systemie

4. Klauzula unikania opodatkowania

Generalna klauzula unikania opodatkowania to przepisy, których celem jest uniemożliwienie podatnikom takich działań, które mimo że są legalne, zmierzają wyłącznie bądź przede wszystkim do obniżenia opodatkowania. Wprowadzenie klauzuli miało charakter przede wszystkim prewencyjny – miało zniechęcać podatników do optymalizacji podatkowej. Z początkiem roku nastąpiły dalsze zmiany w przepisach, np. rozszerzono definicję

„unikania opodatkowania” i listę okoliczności, które wskazują, że transakcja miała charakter fikcyjny. Wprowadzono też tryb stosowania środków ograniczających umowne korzyści, czyli kwestionowania nieuprawnionych korzyści podatkowych na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Uchylono także przepis stanowiący, że klauzula znajduje zastosowanie tylko, jeżeli korzyść podatkowa nie przekracza 100 000 zł.

Okiem Grant Thornton:

Wprowadzając „starą”, obowiązującą od 2016 r., klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania, komunikowano, że jest ona skierowana przeciw najbardziej „oczywistym” metodom optymalizacji podatkowej. Nowe brzmienie przepisów jest odejściem od tej reguły w kierunku uznania, że każdy podatnik zanim rozpozna korzyść podatkową powinien się dwa razy zastanowić, czy na pewno ma do niej prawo. Przedsiębiorcy mają jednak nadzieję, że skoro jedynym organem uprawnionym do stosowania „klauzuli” pozostaje Szef Krajowej Administracji Skarbowej, jej stosowanie nie będzie miało charakteru powszechnego i ograniczy się do najpoważniejszych przypadków unikania opodatkowania. Dotychczasowa praktyka zdaje się to potwierdzać.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★ ↘	4,3
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ↘	3,5
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ↘	3,5
Ułatwienie dla podatnika		0
Wpływ na budżet państwa	★ ★ ★ ★	3,8
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★	3,02

“ Z rozmów z Klientami...

Wychodzi że za wszystko można zostać posądzonym o unikanie opodatkowania. My już się nawet tym nie przejmujemy i po prostu prowadzimy działalność jakby tych wszystkich klauzul nie było.

”

3. Obowiązkowy split payment

Split payment funkcjonuje w przepisach o VAT od lipca 2018 r., jednak od 1 listopada 2019 r. metoda ta przy określonych transakcjach (tj. nabycia usług i towarów wymienionych w załączniku do ustawy o VAT w sytuacji, gdy wartość brutto transakcji wyniesie powyżej 15.000 zł lub równowartość tej kwoty, a sprzedawca i odbiorca są podatnikami VAT) jest obowiązkowa. Obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności zastąpił całkowicie

tzw. „odwrotne obciążenie” w transakcjach krajowych. Sprzedawca jest więc zobowiązany do doliczenia podatku VAT do faktury. Reforma wymusiła też zmiany w całym systemie bankowym, do rachunków przedsiębiorców przypisywane są tzw. rachunki VAT, na które wpływa kwota VAT pochodząca z rozliczeń z kontrahentem, która może być wykorzystana co do zasady jedynie do celów zapłaty podatku.

Okiem Grant Thornton:

Wprowadzenie obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności to duża zmiana. Ze względu na wysokie sankcje, zarówno na płaszczyźnie podatku VAT, CIT jak i ustawy karnej - skarbowej wymusza ona wprowadzenie w firmach dodatkowych działań w zakresie weryfikacji towarów zakupionych od kontrahentów, zwiększonej należytej staranności, zmian przy dokonywaniu przelewów i wystawianiu faktur. Dla wielu firm stanowi ryzyko pogorszenia płatności, chociaż możliwość płacenia z rachunku VAT również innych podatków, nie tylko VAT – stanowi istotne ułatwienie.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★	3,9
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ★	3,7
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ↘	3,2
Ułatwienie dla podatnika	★ ★ ★	2,9
Wpływ na budżet państwa	★ ★ ↘	2,2
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★ ↘	3,18

“ Z rozmów z Klientami...

Po tych wszystkich zmianach księgowy przed „puszczeniem” przelewu musi już wykonać jakieś 50 różnych czynności.

”

2. Raportowanie schematów podatkowych MDR

1 stycznia 2019 r. zaczęły obowiązywać przepisy nakładające na określone podmioty obowiązek raportowania schematów podatkowych. Celem tych regulacji jest dostarczenie administracji skarbowej informacji, która będzie wykorzystywana do poprawy jakości systemu podatkowego. Przepisy MDR nakierowane są zwłaszcza na umożliwienie szybkiego dostępu administracji

skarbowej do informacji o potencjalnie agresywnym planowaniu lub nadużyciach związanych z planowaniem podatkowym oraz informacji o podmiotach korzystających ze schematów podatkowych. Przepisy te powinny również zniechęcić podatników oraz ich doradców do wdrażania u podatników uzgodnień mogących stanowić unikanie opodatkowania.

Okiem Grant Thornton:

Regulacje MDR wywołują wiele kontrowersji. Nie zmieniło tego wydanie obszernych Objasnień podatkowych. Przepisy są na tyle niezrozumiałe, że przedsiębiorcy z obawy przed wysokimi sankcjami raportują więcej czynności, niż powinni, co wpływa negatywnie na efektywność ich pracy. Niezrozumiałe wydaje nałożenie obowiązku informowania o uzgodnieniach, o których organ posiada wiedzę z innych deklaracji czy decyzji administracyjnych, albo które wynikają wprost z przepisów prawa. W naszej ocenie powinna powstać jak najszybciej (przed terminem złożenia deklaracji rocznych) zamknięta lista uzgodnień występujących powszechnie w przedsiębiorstwach, które nie stanowią schematów podatkowych.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★ ★	5
Powszechność zmiany	★ ★ ↘	3,5
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ★ ★	5
Ułatwienie dla podatnika		0
Wpływ na budżet państwa	★ ★ ★	2,8
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★ ↘	3,26

Z rozmów z Klientami...

Analizując przepisy MDR trudno jest nam samodzielnie określić, czy dane uzgodnienie spełnia cechy schematu podatkowego. Czasem można dość do absurdu wniosku, że wszystko, co robimy, jest schematem

1. Jednolity plik kontrolny

Objęcie podatników obowiązkiem przekazywania danych w postaci jednolitego pliku kontrolnego (JPK) to prawdziwa rewolucja w zakresie raportowania. JPK to plik o uzgodnionej strukturze logicznej (w formacie xml), za pomocą którego podatnicy przekazują organom podatkowym dane – rejestry VAT, wyciągi bankowe, księgi rachunkowe, magazyny, faktury. Celem reformy było umożliwienie fiskusowi dokonywania szybkich i precyzyjnych

kontroli rozliczeń podatkowych przedsiębiorców. Nowy obowiązek objął już wszystkie grupy podatników. Weryfikacja plików JPK sukcesywnie zastępuje tradycyjne kontrole. Następstwem wprowadzenia JPK jest likwidacja tradycyjnych deklaracji VAT. Na razie podatnicy muszą składać JPK i deklaracje VAT, jednak w przyszłym roku tradycyjne deklaracje odejdą do lamusa.

Okiem Grant Thornton:

Wprowadzenie JPK wpłynęło pozytywnie na cały system podatkowy w Polsce – był to silny krok w kierunku „digitalizacji podatków” i umożliwił wprowadzenie innych nowoczesnych rozwiązań analitycznych i kontrolnych. Można mieć jedynie zastrzeżenia do zawrotnego tempa, w jakim wdrażano reformę. Największym problemem są zmiany zachodzące w poszczególnych strukturach, wymuszające konfigurację systemów finansowo-księgowych, co często wiąże się z dużymi kosztami. Wprowadzenie JPK to duży digitalizacyjny krok fiskusa. Miejmy nadzieję, że struktury w najbliższych latach nie będą zmieniane tak często, jak miało to miejsce w latach ubiegłych. A nawet jeśli będą wymagane zmiany, to nie będą one w znaczącym stopniu absorbowały podatników. W połączeniu z innymi rozwiązaniami – STIR, Białą listą czy e-sprawozdaniami – tworzą nowy, cyfrowy wymiar rozliczeń podatkowych w Polsce.

Ocena (w skali 0-5)

Istotność zmiany	★ ★ ★ ★ ★	5
Powszechność zmiany	★ ★ ★ ★ ★	5
Uciążliwość dla podatnika	★ ★ ★ ↘	3,5
Ułatwienie dla podatnika	★ ★ ★	2,8
Wpływ na budżet państwa	★ ★	2
OGÓLNA OCENA	★ ★ ★ ★	3,66

Z rozmów z Klientami...

Jest z tym masę pracy i zamieszania. Co miesiąc przygotowuję to do 4 nad ranem i mam już dość [wypowiedź z listopada 2016 r.]

Obowiązek przygotowywania JPK stał się już u nas normą. Zmiany w strukturach są jednak nadal zbyt częste [wypowiedź z października 2019 r.]

Podsumowanie

Jednolity plik kontrolny najważniejszą zmianą podatkową ostatnich czterech lat. Rozpoczął cyfrową rewolucję w podatkach

Głęboka reforma systemu podatkowego, mająca na celu uszczelnienie poboru podatków i skuteczniejsze karanie przestępców podatkowych, była jednym z najważniejszych priorytetów rządu ostatniej czteroletniej kadencji parlamentu. Nic dziwnego, że podatnicy musieli się w tym czasie mierzyć z ogromną masą zmian w przepisach podatkowych.

Jak uznali eksperci Grant Thornton, najważniejszą z tych zmian była reforma związana z wprowadzeniem obowiązku raportowania danych w formacie JPK. Była to nie tylko jedna z najbardziej powszechnych zmian (dotknęła wszystkich podatników VAT), ale też przygotowała grunt pod inne ważne zmiany podatkowe. To właśnie JPK sprawił, że raportowanie danych finansowych przeniosło się w zasadzie ze świata realnego do internetowego świata wielkich liczb i umożliwił organom podatkowym tworzenie w oparciu o te dane nowych narzędzi analitycznych i rozwiązań prawnych.

Na własnych oczach mieliśmy dzięki temu okazję patrzeć, jak w polskich podatkach przeprowadzona została swoista rewolucja cyfrowa i w nową kadencję parlamentu wchodzimy już w sytuacji, w której dane podatkowe polskich podatników mogą być błyskawicznie przetwarzane na masową skalę. To duża zmiana w relacji podatnik-państwo. Oby w kolejnych czterech latach przynosiło to uczciwym podatnikom więcej korzyści niż kosztów. Miejmy też nadzieję, że w najbliższych latach zmian w przepisach podatkowych będzie mniej niż w poprzednich.

Najważniejsze zmiany podatkowe 2015-2019:

Nazwa	Punkty
1. Jednolity plik kontrolny	3,66
2. Raportowanie schematów podatkowych MDR	3,26
3. Obowiązkowy split payment	3,18
4. Klauzula unikania opodatkowania	3,02
5. Pakiet zmian w PIT	2,96
6. Zmiany w dokumentacji cen transferowych	2,92
7. Zmiany w zakresie WHT	2,84
8. Pakiet ulg na rozwój (PSI, B+R, IP Box)	2,76
9. Powołanie KAS	2,66
10. Biała lista	2,62

Zapraszamy do kontaktu

Małgorzata Samborska

Dyrektor, Doradztwo Podatkowe
Grant Thornton
T +48 661 538 580
E Malgorzata.Samborska@pl.gt.com

Współautorzy:

Łukasz Boszko
Łukasz Kempa
Łukasz Kacprzyk
Karolina Milan
Michał Rodak

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR
Grant Thornton
T +48 505 024 168
E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

O nas

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie, obecna w 136 krajach i zatrudniająca ponad 50 tys. pracowników.

W Polsce działamy od 26 lat. Zespół 650 pracowników wspiera naszych klientów w takich obszarach jak audyt, doradztwo podatkowe, doradztwo transakcyjne czy outsourcing płac i kadr oraz outsourcing księgowości.